

Ansgarsvesper.

SVERIGES KYRKA OCH FOLK bereda sig att fira 1100-års-minnet av Ansgar, kristendomens förste kände budbärare i vårt land. Med anledning härav samt på grund av det samtidigt inträffande 400-års-minnet av Augsburgiska bekännelsen har en extra tacksägelse- och bön-dag påbjudits att hållas midsommardagen. För vårt lands skolors vidkommande har Skolöverstyrelsen påbjudit att minnesfesterna över Ansgar skola firas i samband med dennes festdag i kalendern: den 4 februari. Då den för bändagen fastställda tidpunkten förvisso kommer att befinnas mycket otjänlig såväl ur stads- som landsortssynpunkt, är det väl att förmoda att flertalet av jubileumsfester komma att förläggas tidigare, förmodligen i samband med den för skolornas vidkommande angivna Ansgarsdagen.

Till hjälp för ett värdigt firande av Ansgarsminnet i kyrkorna låter Tidskrift för kyrkomusik med detta nummer som musikbilaga utgå en Ansgarsvesper, vilken även kommer att rundradieras vid den Ansgarsfest, som anordnas i Stockholms Storkyrka den 3 februari.

Den vidfogade vespern bygger, såsom synes på det allmänna martyrofficiet, och följer därvid de anvisningar som givits av Laurentius Petri i hans grundläggande arbete: *De officiis*. Vespern omfattar tre psalmer med antifoner. Den första av dessa, vilken består av Jesu ord: Var och en som bekänner mig inför människorna, honom skall ock jag kännas vid inför min fader, betonar sålunda den ståndaktiga bekännelsen, såsom det för Gudsmänniskan grundläggande och väsentliga. Den andra antifonen visar vad som ger kraften åt bekännaren i de svåra vedermodorna: Den som följer mig, han skall icke vandra i mörkret utan hava livets ljus, säger Herren; och slutligen låter den sista antifonen målet, lönen skymta: Fader, jag vill att där jag är, där skall ock min tjänare vara. Hymnen följer tonen för den av L. Petri anvisade: *Aeterne Christi munere*. Om den stora missionsgärningen erinrar slutligen *Magnificat*-antifonen: O huru ljuvliga äro icke budbärarens fotsteg när han kommer för att förkunna gott budskap i det han säger till Sion: din Gud är din konung.

Angående själva utförandet må erinras därom, att hela vespern med fördel låter sig utföras av unison kör utan orgel varvid kören bör vara placerad i koret. Där man har tillräckligt svaga stämmor, kan dock till omväxling någon del ackompanjeras.

De delar, som betecknas med V) antyda versen, som versikularius, försångaren, har att utföra. Finnes sjungande präst tillstådes svarar

han för dessa partier. Finnes icke sådan kan kantor, eller någon manlig försångare ur kören utföra dessa delar. Med R) betecknas svaret (Responsum) vilket alltid utföres av hela kören. Vid psalmerna ur psaltaren iakttages att antifonerna före psalmerna kunna sjungas av en ensam röst — liturgen eller en körmedlem — eller några sångare ur kören, men också med stor fördel, där kören är notsäker och väl övad, av hela kören. I varje fall upprepar hela kören antifonen efter psalmen. Psalmerna utföres växelvis av liturg och kör, eller liten och stor kör, eller allra helst två jämnstarka körer av olika röster: manskör mot kvinnekör, eller manskör mot gosskör, dock alltid så att varje kör sjunger hela versen, d. v. s. båda halvversarna. Psalmrecitationen bör utmärkas av stor livlighet och rörlighet, och mycken omsorg måste nedläggas på textens tydliga och rätta uttalande, och att insatserna bliva distinkta och riktiga i fråga om tempo och tonhöjd. Om man så önskar kan Ära vare Fadren utföras utan Initium. Vad här sagts om utförandet av psalmsången gäller i alla delar om utförandet av Magnificat, och dess antifon. Finner man tre psalmer vara för mycket kan en eller två utväljas.

Hymnen kan likaledes med fördel utföras som växelsång: en röst intonerar första versen, kvinnoröster och mansröster omväxla därefter och sista versen sjunges, stående, av alla. Deltar en skola som gudstjänstbesökare kan lämpligen hymnen inövas med alla, även med de icke som kör sjungande barnen, så att även "församlingen" deltar åtminstone i hymnens sista vers.

Efter Laurentius Petri anvisning föreslås som textläsning Jakob: 1: 12 och till bön Allhelgonadagens kollektbön eller evangeliibönen. Eventuell flerstämmig körsång, liksom predikan eller högtidstalet placeras före vespern, som ostyckad bör få avsluta minnesfesten.

I nästa nummer av Tidskriften kommer rimofficiet till Ansgars minne att behandlas.

A. A d e l l.

Ansgarsvespern kan erhållas separat direkt från Diakonistyrelsens förlag, Stockholm, till ett pris av 25 öre pr ex.
